

Ösztrogénmentes fogamzásgátlás

A fogamzásgátló módszerek közül az orális fogamzásgátló készítmények terjedtek el a legszélesebb körben, és azok közül is leginkább az ösztrogén és progeszteront egyaránt tartalmazó, kombinált orális fogamzásgátlók. Vannak azonban olyan társbetegségek és állapotok, amikor ezek helyett inkább a kizárólag progeszteront tartalmazó készítmények szedése ajánlott.

Nagyon sok nő éveken keresztül szedi ugyanazt a kombinált hatóanyag-tartalmú hormonális fogamzásgátlót, de előfordul, hogy ez az életkoruknak, egészségi állapotuknak változásával már nem a legmegfelelőbb számukra. Tehát tanácsos rendszeres időközönként felülvizsgálni, hogy az alkalmazott fogamzásgátló még mindig a legjobb módszer-e a nem kívánt terhesség elkerülésére. Számos betegség esetén nem javasolt a kombinált orális fogamzásgátló, pl. a 160/100 Hgmm feletti vérnyomásértékek, az iszkémiás szívbetegség, komplikációval járó billentyűhiba, fokális neurológiai tünetekkel járó migrén, szövődménnyel (retinopátia, nefropátia, neuropátia) járó cukorbetegség. Nem javasolható szedésük továbbá a szoptatás alatt, illetve akkor sem, ha a betegnek korábban vagy jelenleg mélyvénás trombózis, tüdőembóliája, cerebrovaszkuláris történése van vagy volt.

Az ún. „progesteron-only pillek” (POP) biztonságos megoldást jelenthetnek azon nők számára, akiknél a kombinált orális fogamzásgátlók (COCP) a fent említetteken túl kontraindikáltak vagy nem javasoltak (pl. hiperlipidémia, elhízás, dohányzás, stb).

A PROGESTERON-ONLY TABLETTÁK HATÁSAI

A csak progeszteront tartalmazó tabletták gátolják a peteérést (az ovulációt), de a tüszőnövekedést nem befolyásolják, így

a szervezetben a gyógyszereszedés idején is elegendő mennyiségű endogén ösztradiol termelődik. Az ovuláció gátlása mellett a méhnyaknyák összetételét is oly módon változtatják meg, hogy az a spermiumok számára áthatolhatatlanná válik, továbbá a méh belső felszínét borító szövetben (az endometriumban) is olyan változásokat idéz elő, amelyek hozzájárulnak a kontraceptív (fogamzásgátló) hatás biztosításához.

Ösztrogént nem tartalmazó fogamzásgátló tabletták alkalmazhatóak a menstruáció első megjelenésétől kezdve egészen a változókorig, beleértve a szoptatás idejét is (a kombinált tabletták ez utóbbi esetben nem használhatóak).

A rendkívül erős görcsökkel, kismedencei fájdalommal, gyengeséggel járó menstruáció (diszmenorrea) enyhítésére, a menstruációs vérvesztés (hipermenorrhea) csökkentésére, a migrén egy jellegzetes formájának, a menstruáció kezdete előtt 2-3 nappal jelentkező migrénes fejfájásnak a mérséklésére is alkalmazhatóak.

Az ösztrogént nem tartalmazó készítmények alkalmazása esetén valamelyest gyengébb cikluskontrollal, gyakoribb átörékes vérzésekkel kell számolni.

A csak progeszteront tartalmazó tabletták nagy előnye, hogy alkalmazásuk jóval alacsonyabb vénás tromboembóliás kockázattal jár, ezáltal optimális választási lehetőséget jelenthetnek olyan nők számára, akik a vénás tromboembóliás ese-

Az ösztrogénmentes fogamzásgátlók biztonságos megoldást jelentenek azoknak, akiknek az ösztrogén szedése nem ajánlott

mények (VTE) szempontjából fokozottan veszélyeztetetteknek tekinthetők. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy a fogamzásgátló módszer megválasztása a kórelőzmény ismerete mellett a páciens adottságainak, társbetegségeinek figyelembevételével, rizikóbecslést követően, egyénre szabottan az orvos és páciense közös döntése alapján történik.

EZ A TÁJÉKOZTATÓ NEM HELYETTESÍTI AZ ORVOSI KEZELÉST. A BETEGEK SZÁMÁRA KÉSZÍTETT MÁSOLATOKTÓL ELTEKINTVE FELHASZNÁLÁSA CSAK A KIADÓ ÍRÁSOS HOZZÁJÁRULÁSÁVAL ENGEDÉLYEZETT.